

ΖΟΕΛ ΛΟΠΙΝΟ

Η ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΤΩΝ BEST SELLERS
Η ΑΓΡΙΛΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΝΕΤΛΕΤΙ

Αν δεν είχα γεννηθεί...

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Η αληθινή ιστορία
μιας γυναίκας
που διψούσε για αγάπη,
αλλά δεν την άντεχε.

 ΜΙΝΩΑΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1

*Συχνά φορτώνουμε τη δυστυχία μας
σ' άλλους ανθρώπους ή σε δευτερεύοντα
γεγονότα επειδή δεν αντέχουμε να
αντικρίσουμε την πραγματική της πηγή.
Ωστόσο, η ρίζα του κακού μέσα μας φωλιάζει.
Πάντα...*

«Τη μισώ αυτή τη φτώχεια! Τη μισώ, τη μισώ! Έχει απαίσιες δαγκάνες, όπως τα καβούρια του γλυκού νερού, που συνέχεια με τρυπούν και με πονούν. Το βάσανο της πείνας δεν με νοιάζει, έχω μάθει να το ξεγελώ πιπιλώντας κανέναν μίσχο με ζαχαρωτό χυμό ή μασουλώντας μπαγιάτικα καρύδια. Εκείνο που πραγματικά σιχαίνομαι είναι τα ελεεινά μου ρούχα. Φωνάζουν από μακριά: “Ωρέ παιδιά, δείτε τη φτωχή ξένη πώς κυκλοφορεί! Τι ντροπή, Θεέ μου...”». Αυτά μουρμούραγε μέσα από τα δόντια της η μικρή Ελένη καθώς προχωρούσε σύρριζα στον τοίχο.

Τι κατάντια ήταν πραγματικά να φορά από μωρό παιδί σκούρα φορέματα-σακιά! Της τα έραβε όπως όπως η μετανάστρια μάνα της, μεταποιώντας τα παλιά

άχρηστα παντελόνια του πατέρα, που είχε φύγει πρόωρα από τη ζωή. Της έπλεκε ζακέτες, επίσης, από παλιά ξηλωμένα πουλόβερ του πατέρα της ή των μεγάλων αδερφών της. Ακόμα και τα εσώρουχά της χιλιοχρησιμοποιημένα κουρέλια ήταν, κομμένα από σκισμένα σεντόνια. Κάτι ρούχα απαίσια, ατσούμπαλα, με υφάσματα σκληρά που της έγδερναν το δέρμα, λες και φορούσε πάνω της ζωντανές σαρκοφάγες σαύρες! Έμοιαζε πάντα με μπαλωμένο τσουβάλι από πατάτες. Το μεγαλύτερο παράπονο της ζωής της ήταν που δεν είχε βάλει ποτέ πάνω της ένα κανονικό ρούχο, ούτε καν ένα βρακι! Και δεν θα το έφερε βαρέως αν η ανιψιά της, η κόρη του μεγάλου αδερφού της –με την οποία είχε μονάχα έξι μήνες διαφορά–, δεν κυκλοφορούσε συνέχεια με σατέν ροζ κορδέλες στα μαλλιά και κεντημένα φορεματάκια, βγαλμένα, θαρρείς, από παραμύθι.

Τη Νικόλ τη ζήλευε μέχρι θανάτου γι' αυτή την κομψότητά της· τη φθονούσε όμως και για κάτι άλλο, για το καμάρι που ένιωθε η μάνα της για εκείνη, ενώ, αντίθετα, η δικιά της η μάνα της φερόταν σαν να έβλεπε μπροστά της τη μεγαλύτερη κατάρρα με σάρκα και οστά.

Αυτή η πληγή της απόρριψης –αγκίστρι βαθιά γαντζωμένο μέσα στην καρδιά της– δεν έλεγε να γιάνει με τίποτα. Μάτωνε καθημερινά και με την πιο ασήμαντη αφορμή. Δεν το έδειχνε ωστόσο για κανένα λόγο, προτιμούσε να πεθάνει παρά να βγάλει τον πόνο της παραέξω. Άλλωστε ήταν πραγματικά ντροπή να μην τη θέλει η ίδια της η μάνα! Πού να το έλεγε αυτό το

σκληρό μυστικό της; Ίσως να την κοίταζαν οι άλλοι καχύποπτα αν το αποκάλυπτε πουθενά.

Τα δάκρυστά της τα κρατούσε μέσα της λοιπόν· φουσκωμένος ποταμός απελπισίας που χυνόταν στο αίμα της και η αλμύρα του της έκαιγε τα σωθικά. Κάποια στιγμή η καρδιά της δεν άντεξε, ερήμωσε, γέμισε χούφτες άμμου. Οι προσευχές της να μαλακώσει η μάνα της και να δείξει έστω λίγη περηφάνια για εκείνη δεν εισακούγονταν. Δεν μπορούσε να κάνει τίποτα για να τη μεταπείσει. Εκείνη θα την αντιμετώπιζε μια ζωή σαν ένα τέρας που δεν έπρεπε να είχε γεννηθεί.

Μα δεν το έβαζε κάτω η Ελένη, γιατί κάπου μέσα της κρυφά ένιωθε πως της άξιζε έστω λίγη τρυφερότητα, κάτι καλύτερο τέλος πάντων από την τσουχερή βέργα. Έτσι, πάσχιζε να κάνει μόνη της την καρδιά της ανθισμένο κήπο ξανά. Όμως, όσο κι αν ποτίζεις την άμμο, ανθίζει ποτέ; Τα μοναδικά λουλούδια που μπορούσαν ν' αναπτυχθούν μέσα στα στήθη της ήταν τα ρόδα της ερήμου, αυτές οι πολύπλοκες αστραφτερές πέτρες που σχηματίζονται από κόκκους της άμμου...

Το Λενιώ λοιπόν ξεσπούσε όπως μπορούσε και, για ν' αντέξει την έλλειψη αγάπης, φόρτωνε το φταιξιμο στα ρούχα της. Αυτά έφταιγαν αν δεν την ήθελε ο κόσμος κι αν την κορόιδευαν στο σχολείο! Τα ξέσκιζε τακτικά τα βρομοκούρελα, από θυμό και σιχασιά, και γυρνούσε στο σπίτι διχασμένη. Από τη μία, την έπιανε τρόμος για το γερό χέρι ξύλο που θα έτρωγε, από την άλλη όμως χόρευε στη φαντασία της η φρούδα ελπίδα ότι ίσως τη λυπόταν επιτέλους η μητέρα της και

της έπαιρνε κάτι της προκοπής από τη λαϊκή – απ’ τα φουστάνια του καλαθιού, που έμοιαζαν στα μάτια της με πριγκιπική ενδυμασία! Έμπαινε στο σπίτι βουρκωμένη, με όψη δραματική –σκέτη αρχαία τραγωδός–, υποστηρίζοντας πως το φουστάνι της είχε ανοίξει από την πολυκαιρία, αλλά η μάνα της, που δεν έτρωγε κουτόχορτο, το εξέταζε με σουφρωμένα φρύδια και η ετυμηγορία έπεφτε σαν τσεκούρι κάθε φορά.

«Εσύ το έκανες, παλιοκόριτσο... Διόλου δεν προσέχεις! Σκαρφαλώνεις στα δέντρα σαν αγριοκάτσικο, και να το αποτέλεσμα! Μετά μην τολμήσεις να μου παραπονεθείς πως οι φορεσιές σου είναι χλιομπαλωμένες...» μούγκριζε η Καλλιόπη και έκλεινε το θέμα με την ίδια πάντα τελεσίδικη απόφαση: «Τώρα θα έχεις ένα μπάλωμα παραπάνω, κι αυτό σου αξίζει».

Πού να φανταζόταν η έρημη Καλλιόπη πως το Λενιώ το έκανε επίτηδες. Θα την έσφαζε σίγουρα με τον μεγάλο μπαλτά!

«Σε ικετεύω, μαμά, μη μου το κάνεις αυτό, ντρέπομαι στο σχολείο!» τσίριζε το κοριτσάκι τσακισμένο από την απελπισία.

«Ας πρόσεχες!» αντέτεινε δίχως οίκτο η μάνα της.

«Προτιμώ να κυκλοφορώ γυμνή!» εξοργιζόταν η μικρή.

«Τότε τράβα! Θαρρείς πως έχω εγώ τη δύναμη να σε ντύσω αλλιώτικα; Ό,τι μπορώ κάμω η φουκαριάρα, και την μπουκιά μου ακόμα σου δίνω να φας! Ποια άλλη θυσία να κάμω, η καψερή; Πες μου!»

Και τότε την έπαιρνε την Καλλιόπη το παράπονο

κι άρχιζε ένα κατεβατό από χολωμένα λόγια, για την αχαριστία αυτού του παιδιού, που ούτε σεβόταν τον κόπο της ούτε εκτιμούσε τις θυσίες της, ενώ εκείνη το μεγάλωνε μόνη, χωρίς καμιά βοήθεια.

Ακούγοντάς τη να μοιρολογά, η Ελένη προσγειωνόταν ανώμαλα στην πραγματικότητα. Τα μάτια της άνοιγαν τότε, και στο πρόσωπο της μητέρας της, πίσω από το πέπλο της οργής, διάβαζε την πείνα της, όσο και την απέραντη απόγνωση της. Ετούτες τις στιγμές, αντίκριζε τη σκληρή αλήθεια σαν αποκάλυψη.

Έβλεπε μια κατάμονη χήρα, ξεριζωμένη χρόνια από τον τόπο της, που τόσο τον νοσταλγούσε, αποκομμένη από τα αδέρφια της, που δεν ήξερε καν αν ζούσαν· έβλεπε μια άλλοτε όμορφη γυναίκα, που οι κακουχίες της μοίρας είχαν σκάψει βαθιές ρυτίδες πόνου στην όψη της, όπως οι βροχές χαράζουν αυλάκια στις βουνοπλαγιές· μια σαραντατετράχρονη που έμοιαζε με γριά εβδομήντα χρόνων· έβλεπε ένα κιτρινωπό πετσί έτοιμο να σκιστεί πάνω στα αιχμηρά της κόκαλα· ένα κουφάρι γεμάτο απόγνωση, που κρατιόταν στη ζωή από ένα και μοναδικό νήμα, της υποχρέωσης· επειδή έπρεπε να ολοκληρώσει το χρέος της και να μεγαλώσει τα δύο τελευταία της κοπέλια.

Εκείνες τις τρομερές στιγμές της ωμής αλήθειας, η μικρή θυμόταν τις άπειρες φορές που η μητέρα της είχε πέσει λιπόθυμη από την πείνα στα μονοπάτια του δάσους, όπου μάζευαν ό,τι φαγώσιμο έβρισκαν ανάλογα με την εποχή: χόρτα του βουνού, μανιτάρια, κάστανα, αγριοφράουλες, μούρα, σπαράγγια, σαλιγκάρια...

Πού την έβρισκε τούτη η πεινασμένη και άσαρκη γυναίκα τη δύναμη να κουβαλήσει τόσο βαριά φορτία, καλύπτοντας απόσταση οχτώ χιλιομέτρων, προκειμένου να ταΐσει τα παιδιά της; Η άμοιρη μικρούλα ένιωθε πως την αδικούσε και ήθελε πραγματικά να την καταπιεί η γη. Ναι, αλήθεια, η αχαριστία της έμοιαζε με το ψηλότερο βουνό των Άλπεων!

Τότε γέμιζε ενοχές κι έσκυβε το κεφάλι της, για να μην αντικρίζει άλλο τη δυστυχία και την αυταπάρνηση που ηρωικά και βουβά έδειχνε η μάνα της. Κι όταν η Καλλιόπη άρπαζε τη βέργα την τσουχτερή για να τη χτυπήσει, δεχόταν το ξύλο σαν δίκαιη τιμωρία, όχι για την απονενοημένη πράξη στην οποία είχε καταφύγει προκειμένου να ξεφορτωθεί τα κουρέλια της, αλλά για την παράλογη απαίτησή της να ζητήσει κάτι παραπάνω από αυτή την έρμη μάνα...

«Η φτώχεια δεν είναι ντροπή!» φώναζε η Κρητικιά μετανάστρια χτυπώντας τον πισινό της κόρης της με οργή. «Τ' ακούς; Να μην ντρέπεσαι γι' αυτό που φοράς, αλλά γι' αυτό που είσαι: μια επιπόλαιη, που δίνει σημασία στα φουστάνια, όταν τα αδέρφια της διακινδυνεύουν καθημερινά τη ζωή τους στα βουνά για το μεγαλύτερο αγαθό, την ελευθερία!»

Το ξύλο βγήκε, λένε, απ' τον παράδεισο· η αλήθεια είναι ότι επανέφερε στο πι και φι την υπερηφάνεια και τις ισορροπίες στο μυαλό του μικρού κοριτσιού. Μέχρι την επόμενη κρίση κοκεταρίας! Ουδέν κακόν αμιγές καλού, λέει ένα άλλο ρητό. Την αγία ράβδο την αντιστάθμιζε στα κρυφά ο αμέσως μεγαλύτερος αδερφός

της, ο Κώστας, που την περνούσε έξι χρόνια και ήταν τα πάντα για εκείνη, αδερφός, πατέρας και φιλαράκος της. Την παρηγορούσε με μικροδωράκια: ένα κορόμηλο κλεμμένο από τον διπλανό κήπο, στρογγυλό και γυαλιστερό σαν τα δάκρυά της, ή κανέναν μολυβένιο χρωματιστό βόλο που είχε κερδίσει στο παιχνίδι.

Για να λέμε του στραβού το δίκιο, το Λενιώ αντιλήφθηκε γρήγορα πως η αιτία των χλευασμών του κόσμου δεν είχε να κάνει μόνο με τα σακιά που φορούσε, αλλά και με την ίδια τη διάπλασή της. Η μεγάλη της κακοτυχία ήταν ότι αποτελούσε τυπική εκπρόσωπο της Μεσογείου, με τα μαύρα σαν κατράμι σγουρά μαλλιά της και τα τεράστια μάτια της – δυο φουντούκια που σπίθιζαν από εξυπνάδα, αλλά δεν έπαυαν να είναι σκούρα. Μέχρι και το δέρμα της συνωμοτούσε εναντίον της, καθώς ο ήλιος έρεε κρυφά μέσα του βάφοντάς το στο χρώμα του χαλκού. Εκείνη είχε γεννηθεί στις Άλπεις, ήταν Γαλλίδα, ήθελε να λέγεται Γαλλίδα και να της συμπεριφέρονται ως Γαλλίδα. Ήταν ανάγκη λοιπόν να γίνεται βούκινο η ξενική της προέλευση; Ζούσε ανάμεσα σε ξανθούς με χιονάτη επιδερμίδα. Το κορμί τους έμοιαζε με απαλό βελούδο. Ενώ το δικό της θύμιζε μακρινές ηλιόλουστες αμμονδιές σπαρμένες με πολύχρωμα κοχύλια... Τι δουλειά είχαν τα κοχύλια στο βουνό, μου λες;

Στα κουρέλια της και στο δέρμα της το χάλκινο, έρχονταν να προστεθούν και τα γλωσσικά λάθη που κουβαλούσε από το σπίτι της, κάτι επιτυχημένα μαργαριτάρια κληρονομιά της μητέρας της, που

κακοποιούσε άγρια την κομψή γαλλική γλώσσα, καθότι τα 'λεγε όπως τα άκουγε, δηλαδή τσάτρα πάτρα. Κάθε φορά λοιπόν που ξεστόμιζε το Λενιώ μια στραπατσαρισμένη λέξη, ανακατεύοντας αβέρτα τις συλλαβές, οι κοροϊδίες του μπακάλη ή του φούρναρη δεν είχαν τέλος. Χτυπούσαν δυνατά τα χοντρά τους μπούτια με τις παλάμες τους και ξελαρυγγιάζονταν διαλαλώντας το λάθος της σ' όλο το μαγαζί. Τα χαχανητά τους τότε την έτσουζαν περισσότερο κι απ' τη βρεγμένη βέργα της Καλλιόπης. Κοκκίνιζε, τραύλιζε και έφευγε αναθεματίζοντας, ποιον άλλον; Την αιτία όλων των δεινών της ζωής της, τη μάνα της.

Μερικές φορές οι παραμορφωμένες λέξεις της έκαναν τον γύρο της γειτονιάς, και γινόταν τόσο ρεζίλι, που σκεφτόταν πολύ σοβαρά να πέσει στο κοντινό ποτάμι να πνιγεί, να χαθεί όπως η αδερφή της, η τυχερή, που και γλίτωσε από την ταπείνωση και αγαπήθηκε παθιασμένα από τη μητέρα της... Μήπως έπρεπε κι εκείνη να πεθάνει για να ανθίσει η αγάπη; Μήπως;...

Άλλα κοριτσάκια μεγάλωναν μέσα στο μέλι της καλής κουβέντας, η Ελένη χόρταινε καρφιά:

«Βρομοξένη! Ψωριάρα! Γύρνα πίσω στην Αραπιά!».

«Δεν είμαι Αραπίνα!» φώναζε με το κεφάλι ψηλά, όπως της το είχαν διδάξει τ' αδέρφια της. «Άσχετοι! Η Ελλάδα δεν βρίσκεται στην Αφρική και είναι η κοιτίδα του πολιτισμού! Όταν εμείς γεννήσαμε τη δημοκρατία, το θέατρο και τα μαθηματικά, εσείς ζούσατε ακόμα στις σπηλιές και σφαζόσασταν σαν τ' αγρίμια!»

Μα τι καταλάβαιναν τα χωριατόπαιδα από πολιτισμό;

«Αραπίνα! Αραπίνα!» συνέχιζαν ακάθεκτα. «Τσακί- σου αποδώ, τρως το ψωμί μας το λευκό!»

Τα εχθρικά ετούτα λόγια την κυνηγούσαν όπου κι αν πήγαινε. Στον δρόμο, στα μαγαζιά, στις αλάνες, ακόμα και στο σχολειό, παρόλο που η δασκάλα τούς τιμωρούσε και τους ζάλιζε τ' αυτιά με τα αντιρατσιστικά της κηρύγματα, επειδή τύχαινε να είναι αριστερή.

Ενίοτε οι βρισιές συνοδεύονταν από κοτρόνες. Η Ελένη γυρνούσε τότε στο σπίτι με αίμα να κυλά ανάμεσα στα φρύδια της και να ζωγραφίζει τον ποταμό της μισαλλοδοξίας, που μουντζουρώνει τον χάρτη της ανθρωπιάς.

Η μάνα της καθάριζε κάθε φορά τις πληγές της με νερό και ξίδι, φορώντας, θαρρείς, μια ατσάλινη μάσκα στο πρόσωπό της. Δεν εξωτερικούε την οργή της, μήτε τη θλίψη της μπροστά στη θυγατέρα της, κι ας μάτωνε η καρδιά της. Είχε γεννηθεί, βλέπεις, στα άγρια βουνά των Σφακίων, όπου μάθαινες από γεννησιμιού σου να πνίγεις τον πόνο, επειδή η ζωή εκεί πάνω, στα ξεχασμένα από τους θεούς βράχια, δεν χαρίζει, τσακίζει.

Σ' αυτές τις περιπτώσεις, η αγωνίστρια μάνα εφάρμοζε ό,τι της είχαν διδάξει μικρή οι δικοί της: όταν σου ρίχνει η ζωή αστροπελέκια, ή σηκώνεσαι αμέσως επάνω παλικάρισια και συνεχίζεις να πηγαίνεις μπροστά –ακόμα κι έρποντας αν χρειαστεί– ή πεθαίνεις! Έτσι, της φερόταν δίχως οίκτο και τρυφεράδες, για να σκληραγωγηθεί η θυγατέρα της και να μάθει να επι-

βιώνει ανάμεσα στα τσακάλια. Της έτριβε το κεφάλι όπως θα ξύστριζε τον γάιδαρό της και τη διέταζε κοφτά να πάψει να τσιρίζει σαν σειρήνα.

«Δεν απόθανε κανείς από το τσούξιμο. Άντε, δείξε λίγο τσαγανό! Και την επόμενη φορά, ρίξε κι εσύ καμιά πέτρα στα βρομόπαιδα, αντί να τις τρως! Τι Σφακιανή είσαι του λόγου σου; Τ' αδέρφια σου αγωνίζονται στα βουνά γι' αυτά τα τσογλάνια... Να τους τα λες κατάμουτρα, οι περισσότεροι είναι προδότες που παραδόθηκαν στον οχτρό, και μάλιστα συνεργάζονται με την Γκεστάπο και καταδίδουν τους συμπατριώτες τους! Καταραμένοι να 'ναι!»

«Άρα, καλύτερα να μην τους πω τίποτα, αλλιώς θα μας καταδώσουν κι εμάς...» αντέτεινε η μικρή βάζοντας μπροστά τη λογική της.

«Καλά λες! Κάλλιο να μην πεις κουβέντα. Κοπρόσκυλα, φασίστες! Προδότες!» γρύλιζε με οργή κι έπειτα παρασυρόταν και μούγκριζε κάποιες κουβέντες στη γλώσσα της, που μονάχα εκείνη καταλάβαινε πια, καθώς τα μεγαλύτερα κοπέλια της της είχαν απαγορεύσει χρόνια τώρα να τη μιλά μέσα στο σπίτι.

Ήθελαν, βλέπεις, να ξεχάσουν τα πάντα για αυτή την πατρίδα που ελάχιστα γνώριζαν κι όμως ήταν η αιτία των βασάνων τους. Η μισαλλοδοξία και ο ρατσισμός τούς είχαν πληγώσει σε σημείο που να μη θέλει κανείς τους να είναι Έλληνας πλέον και ν' απαρνιούνται ο ένας μετά τον άλλο μέχρι και τη μητρική τους γλώσσα. Ξερίζωσαν με γινάτι από τα στήθη τους την Ελλάδα, σαν να ήταν ένα παράσιτο κολλημένο στον

κορμό της ζωής τους. Άσχετα αν εκείνη τραγουδούσε αυθαίρετα μέσα στις φλέβες τους τον ύμνο της παλικάριάς – μια αντροσύνη που τους χαρακτήριζε οικογενειακώς κατά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Άσχετα αν από τα βάθη των γονιδίων τους αντλούσαν δύναμη ψυχής και αγωνιστικότητα, για ν' αντιμετωπίσουν τις αντιξοότητες.

Από τις κοτρόνες και τις βρισιές, η μικρή Ελένη, όπως και τ' αδέρφια της, αρνήθηκε από νωρίς την κατγωγή της. Ποια ήταν αυτή η χώρα που έδιωχνε τα παιδιά της και τα έσερνε στη λάσπη της ξενιτιάς; Κι αυτά τα αλαμπουρνέζικα που μιλούσε η μάνα της της έδιναν στα νεύρα, γιατί την έκαναν να ξεχωρίζει. Ρεζίλίκια ένα σωρό! Κάθε, μα κάθε φορά που η δύσμοιρη άνοιγε το στόμα της, το Λενιώ έβλεπε τον σαρκασμό στα βλέμματα των εμπόρων ή των γειτόνων και ευχόταν να είχε κρυμμένο μέσα στις τσέπες της το μαγικό ραβδί των νεραϊδων, ώστε να εξαφανιζόταν από πρόσωπου γης. Πραγματικά, δεν έβρισκε τι να αγαπήσει από τη ζωή της...

Τη μάνα της τη μισούσε και για έναν άλλο λόγο, επειδή έκλαιγε από το πρωί ως το βράδυ τους νεκρούς που κουβαλούσε στην ψυχή της. Λες και είχε μονάχα γι' αυτούς μια θέση στο στέρνο της! Για τους ζωντανούς χώρος δεν υπήρχε, με εξαίρεση βέβαια τον πρωτότοκο γιο της, τον Πώργο, το καμάρι της! Ένωθε συχνά πως η νεκρή αδερφή της ήταν η πιο τυχερή από τις δυο τους, γιατί μονοπωλούσε μέρα νύχτα την αγάπη της Καλλιόπης. Ενώ εκείνη, που ζούσε και ανέπνεε,

ήταν η αιτία για όλη τη δυστυχία της, ένα επιπλέον βάρος στη λυγισμένη πλάτη της.

Θύμωνε καμιά φορά και με τον πατέρα της, που είχε τη φαεινή ιδέα να πεθάνει στο άνθος της ηλικίας του, όταν εκείνη ήταν μωρό ακόμα, αφήνοντας γυναίκα και παιδιά στο έλεος του Θεού. Τι κατάρρα ήταν να έχεις γεννηθεί ανάμεσα στους νεκρούς και στο παρά πέντε του πολέμου! Αυτό το νεκροταφείο πια το είχε χορτάσει για τα καλά! Κάθε εβδομάδα ανελλιπώς, χιμώνα καλοκαίρι, βρέξει χιονίσει, έπρεπε να πάνε να φροντίσουν τον τάφο τους, να τον καθαρίσουν, να τον ξεχορταριάσουν, να τον στολίσουν με φρέσκα μπουκέτα από τον κήπο. Και να βρομάει νεκρίλα, σαπίλα, και να μη θέλει η μάνα να φύγει αποκεί... Φρικιαστικό μαρτύριο!

Με την εισβολή των Γερμανών, τα δάκρυα δεκαπλασιάστηκαν. Ερήμωσε το σπίτι απότομα. Έμεινε ο φόβος, η αγωνία. Τα παιδιά σκορπίστηκαν, άλλα πήγαν στα βουνά, στο αντάρτικο, ενώ τον Ιωσήφ τον φυλάκισαν στη Γερμανία και τα δυο μικρότερα, που θέλησαν να κάνουν παλικάριές, τα έστειλαν ταξίδι στο Νταχάου! Ταξίδι χωρίς επιστροφή. Και η μανούλα να μη σταματάει το κλάμα... Ολόκληρα σεντόνια δεν έφταναν για να στεγνώσουν τα δάκρυά της.

Μα και της Ελένης –αν και ήταν πολύ μικρή για να καταλάβει τη σοβαρότητα της κατάστασης– ράγιζε η καρδιά μόνο και μόνο που την έβλεπε να λιώνει σαν το

κερί. Μάνα της ήταν, όσο σκληρά και να της φερόταν, ένα κομμάτι της τη νοιαζόταν, την αγαπούσε, και μάλιστα παράφορα. Αλλιώς, δεν θα έμπαινε σε τόσο κόπο για να διεκδικήσει τη στοργή της. Βαθιά μέσα της ήξερε πως η δόλια έκανε ό,τι μπορούσε γι' αυτήν· πως η καρδιά της είχε στεγνώσει προ πολλού, πριν καν γεννηθεί το τελευταίο της κορίτσι. Ένα λιθάρι είχε απομείνει στα στήθη της, κατράμι όπως η ζωή της.

Ωστόσο, το άλλο κομμάτι της Ελένης, το επιφανειακό, το παιδικό, της κρατούσε κακία. «Μα ούτε το σκίρτημα ενός χαδιού δεν μπορεί να μου χαρίσει;» μουρμούραγε μόνη της. «Ούτε ένα φιλή; Ούτε ένα χαμόγελο; Τόσο δύσκολο είναι να ξεστομίσει ένα γλυκόλογο; Έστω μια φορά; Να δω πώς είναι να σου λένε έναν καλό λόγο... Σαν το χάδι του ανέμου μοιάζει; Σαν τη μοσχοβολιά της βιολέτας; Πού να ξέρω;»

Και τ' αδέρφια της τα αγαπούσε –αν και τους χώριζαν είκοσι χρόνια σχεδόν–, αλλά με τη μαζική αποχώρησή τους από το πατρικό σπίτι γλίτωσε από την αυστηρή τους επίβλεψη και τα ατέλειωτα κηρύγματα. Κι αυτό, για να λέμε την αλήθεια, δεν ήταν και τόσο άσχημο... Είχε και τα καλά του δηλαδή ο πόλεμος!

Αν δεν είχα γεννηθεί...

Η Ελένη γεννιέται στη Γαλλία λίγο πριν ξεσπάσει ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος. Κόρη Ελλήνων μεταναστών, σημαδεύεται από παιδί με τρεις κατάρες που θα της στοιχειώσουν τη ζωή: την απόρριψη της μητέρας της, τη μιζέρια και τον ρατσισμό. Ωστόσο, ακολουθώντας το παράδειγμα των αδερφών της –όλοι ήρωες του πολέμου και αγωνιστές–, παλεύει θιονταρίσια να ξεφύγει από τη φτώχεια και τον στιγματισμό.

Σε μια αδιάλειπτη οδύσσεια όλο ανατροπές και τεράστιες αντιθέσεις, οι έρωτες, οι απώλειες, οι αγώνες και οι θυσίες εναλλάσσονται, σαν επεισόδια ενός έπους που συνδέει τρεις γενιές γυναικών.

Μια αληθινή ιστορία για τη σχέση μητέρας-κόρης, τα ανεκπλήρωτα όνειρα και την αναζήτηση της αγάπης. Μια δυνατή γροθιά στον ρατσισμό, στα «πρέπει» και στα «μη».

*Αν δεν είχα γεννηθεί, θα είχες εντέλει
μια πιο ευτυχισμένη ζωή, Ελένη;
Πάντα αυτό θα με στοιχειώνει...*

Το μυθιστόρημα της Ζοέλ Λοπινό *Αν δεν είχα γεννηθεί...*
αφηγείται την αληθινή οικογενειακή ιστορία
της συγγραφέως και αποτελεί αναθεωρημένη έκδοση
του βιβλίου *Η Ελένη και το τέρας*.

